

Mellankommunal samverkan i sydvästra Skåne

2016-10-18

Rapporten har tagits fram av Mathias Nilsen, koordinator MalmöLundregionen, på uppdrag av MalmöLundregionens kommundirektörsgrupp.

1. God samverkanspotential i MalmöLundregionen

MalmöLundregionens 11 kommuner är av olika storlek, karaktär och utformning. Men oavsett de olika förutsättningarna finns det en gemensam insikt om att det lönar sig att samarbeta – både i det stora och det lilla.

Varför beskriva mellankommunal samverkan?

Mellankommunal samverkan är väl utbredd inom Sverige. Det är ett redskap som används av både små och stora kommuner, samt inom en rad olika sektorer. I sin bästa form leder mellankommunal samverkan till kostnadsbesparingar, effektivisering och höjd kompetens, men det finns även en risk att den lokala demokratin försvagas. Inom MalmöLundregionen finns det i dag mellankommunal samverkan på olika nivåer och i olika konstellationer. Orsakerna till variationerna är geografiska, historiska, praktiska och så vidare, men då det ofta saknas tydliga mönster blir situationen svår att överblicka.

Syfte och målbild

Rapporten syftar till att ge en överblick över existerande mellankommunala samarbeten i sydvästra Skåne. Genom att genomgående och i varje avsnitt jämföra med situationen i övriga Sverige och Skåne skapas en lägesbeskrivning som bättre synliggör potential för samverkan.

De beskrivningar som görs av respektive sektor syftar endast till att peka ut områden där en utökad samverkan kan vara av intresse att undersöka vidare. Detta utan att tekniska och ekonomiska förutsättningar har granskats. Därmed bidrar rapporten till att uppmärksamheten fästs på strukturer som existerar, vilket ger bidrag till en initierad diskussion om hur ett utökat samarbete kan ge MalmöLundregionens kommuner fördelar. Ett möjligt resultat är att specifika områden med god potential för samverkan kan analyseras mer noggrant. Notera att rapporten därmed inte föreslår åtgärder. En sådan analys hör hemma i ett fördjupat steg.

Avgränsningar

Rapporten avgränsas från mellankommunala samarbeten som leds av annan skånsk huvudman. T.ex. samarbeten som drivs av Region Skåne och Länsstyrelsen. Rapporten avgränsas även från samarbeten med avgörande andel medlemmar från privat sektor eller myndigheter. Anledningen är att sådana samarbeten kan tendera att fokusera på annan samverkan än just den mellankommunala. Det blir fel här, då rapporten syftar till att undersöka mellankommunala samarbeten som kan utvecklas, snarare än samarbeten i allmänhet (som givetvis kan leda till mycket gott).

Vissa delar av kommunförbundet Skånes verksamhet tas med i sammanställningen då det är en organisation som styrs av sina medlemmar, kommunerna. Men ett generellt krav för att ett samarbete ska ingå i rapporten är att det är en eller flera av MalmöLundregionens kommuner som samverkar på likvärdiga villkor.

2. Vad säger forskningen om mellankommunal samverkan?

Mellankommunal samverkan har en lång historik i Sverige. Innan kommunreformerna på 1950- och 70-talet var den genomsnittliga svenska kommunen liten, ibland med bara ett par hundra invånare. Genomsnittsbefolkningen för de 2 498 kommuner som fanns innan 1952 var 2 900, i

dag är den siffran ca 34 000 i 290 kommuner.¹ Mellan dessa små kommuner fanns det ett stort behov av samverkan då de till ytan var begränsade och det fanns små resurser. Det finns således en lång historik av mellankommunal samverkan som på olika sätt har bevarats trots sammanslagningar och förändringar av det kommunala uppdraget.

Samhällsplanering en naturlig samarbetsarena

Samhällsplanering är en sektor med betydande historik av gemensamma planeringsinsatser. MalmöLundregionens föregångare SSK upprättade exempelvis strukturplaner, vilket även flertalet andra kommunalförbund runtom i landet gjorde. Boverkets sammanställde 2003 mellankommunalt och regionalt samarbete inom fysisk samhällsplanering. Även om utredningen är till åren finns det aktualitet i de kapitel som beskriver situationen i sydvästra Skåne. Bland annat noteras det att: *Exempelvis i Skåne upphörde för några år sedan de tidigare kommunalförbunden som hade samhällsplaneringsuppgifter. De mellankommunala beroendena leder nu åter mot stärkt samarbete.*² Ovanstående är inte forskning inom området, men är tillsammans med de andra exempel som beskrivs (Södertörn, Västra Mälardalen, Umeå, Göteborgsregionen etc.) en tydlig indikator på att mellankommunal samverkan är behövlig och väl utbredd.

Kommuners utmaningar föder samverkan

Det kan också argumenteras för samverkan ur andra vinklar. I en artikel från 2011 konstaterar Andreas Forsgren från Umeå Universitet att förtätade samhällsstrukturer, en åldrande befolkning och stora pensionsavgångar på sikt kommer att ställa den kommunala nivån på stora prov. Utmaningen består i att rutinerad personal går i pension samtidigt som arbetskraftsutbudet på arbetsmarknaden minskar, vilket försvårar nyrekrytering, och behovet av kommunala välfärdstjänster kommer att öka till följd av den allt äldre befolkningsstrukturen. De största utmaningarna finns hos befolkningsmässigt små kommuner med långa geografiska avstånd till starka arbetsmarknader. Men samtidigt skriver Forsgren att studier visar att de svenska kommunerna i nuläget klarar av att utföra sina åtaganden. Då framstår ett utökat mellankommunalt samarbete, snarare än kommunsammanslagningar, som det bästa alternativet för att på sikt klara den kommunala kompetensförsörjningen.³

Bristyrken aktuellt även utanför glesbygden

Det kan konstateras att MalmöLundregionens kommuner inte är den primära målgruppen för Andreas Forsgrens analys, eftersom de geografiska avstånden till starka arbetsmarknader är korta för MalmöLundregionens kommuner. Forsgrens studie, liksom många initiativ och utredningar, fokuserar på inlandskommuner med glesbygdsproblematik. Men vissa aspekter som lyfts fram gäller rimligtvis även i sydvästra Skåne. Till exempel förtätade samhällsstrukturer och stora pensionsavgångar. Intressant att notera är även att Anders Forsgren i sin artikel listar ett antal bristyrken som han bedömer som särskilt lämpade för mellankommunalt samarbete: SFI-lärare, Byggnadsingenjörer, Fritids- och turistchefer, Räddnings- och brandchefer.⁴

¹ Dahlberg, Mörk, Ågren: *Har kommunens storlek någon betydelse för den lokala demokratin?* Ekonomisk debatt nr 5 2005 årgång 33, s. 33

² Boverket 2003: *Sektorssamordning! Exempel från mellankommunalt och regionalt samarbete inom fysisk samhällsplanering*, s. 117-120

³ Forsgren, *Kommunal kompetensförsörjning - Nuläge och mellankommunal samverkan*, CERUM Working Paper Nr 93/2011, s.26,44

⁴ Forsgren, *Kommunal kompetensförsörjning - Nuläge och mellankommunal samverkan*, CERUM Working Paper Nr 93/2011, s. 36-42

En annan rapport som knyter an till situationen i Skåne är Region Skånes översyn av boende, resurser och insatser i kommunal äldreomsorg i Skåne (2010). Studien visar bland annat att situationen för äldre varierar mycket i Skånes kommuner, sett till både resurser och inriktning, men även att vissa yrkesinriktningar endast finns i vissa kommuner, trots att det finns motsvarande behov i andra kommuner av motsvarande storlek. Exempel som tas upp är specialistfunktionen sjuksköterska för palliativ vård, som endast finns i fyra kommuner, eller att vissa kommuner saknar demenssjuksköterska.⁵ Här finns det mycket att vinna med mellankommunal samverkan.

Demokratins utmaningar i större enheter

Inom forskningsvärlden har demokratifrågan oftast fått ett större utrymme än de praktiska och ekonomiska vinster som kan skapas vid mellankommunalt samarbete. Bl.a. har flera forskare undersökt hur demokratin påverkas av kommunens storlek. Eftersom det från statsmaktens sida har funnits en vilja att slå samman kommuner till större och mer rationella enheter, har forskningen fokuserat på de konsekvenser en sådan utveckling ger. I artikeln *Har kommunens storlek någon betydelse för den lokala demokratin?* konstaterar Dahlberg, Mörk och Ågren att det i väldigt små kommuner (ca 5000 invånare) finns en större kännedom om väljarnas preferenser hos de styrande politikerna. Lokaldemokratin är stark. Men de konstaterar även att ett större antal ledamöter i fullmäktige kan kompensera för en större kommunstorlek.⁶

Detta är knappast några nyheter, men belyser det faktum att större kommunenheter kan försvåra interaktionen med medborgarna, även om effektivitetsvinster tillkommer. I sådana sammanhang lyfts ofta mellankommunalt samarbete fram som lösningen på utmaningarna. Därigenom ska effektivitet och stordrift kunna uppnås utan att den lokala demokratin sätts på spel. Men det förutsätter att det mellankommunala samarbetet bedrivs på ett bra sätt.

Europeisk forskning visar på ökande komplexitet

Ett behov av samverkan på lokal och regional nivå är inte enbart en svensk fråga, även om problemen och de administrativa strukturerna av naturliga skäl ofta skiljer sig åt vid en jämförelse inom EU. I en RISE-studie från 2013 undersöks det hur fyra olika europeiska regioner arbetar med strategier där de privata, offentliga och ideella sektorerna samverkar för att nå framgångsrik regional utveckling. Det sättet att arbeta innebär att det behöver skapas en förståelse för att beslutsfattare opererar inom ett system på olika nivåer – där olika nivåer av beslutsfattande (lokal, regional, nationell) inte tvunget har välutformade skärningspunkter.⁷

Av de fyra utvalda regionerna finns en svensk, Västerbotten. I den specifika studien som görs över Västerbotten konstaterar författarna att det finns flera olika former av konstellationer som tillsammans utgör det regionala partnerskapet. Strukturfondspartnerskap, partnerskap för regional utveckling och så vidare. Totalt sett finns det en ganska vitt förgrenad bild av olika aktörer som samverkar och agerar, men både direkt och indirekt inflytande, något som ofta beskrivs i termen Meta-governance.⁸ Här finns det uppenbara likheter med Skåne.

Meta-governance kräver anpassning

Metagovernance är ett begrepp som öppnar upp för omfattande diskussion. Det saknas utrymme att göra det här, men det kan konstateras att forskare som t.ex. Eva Sörensen, menar att "Meta-

⁵ Region Skåne 2010, *Kommunal äldreomsorg i Skåne Enkätundersökning om boende, resurser och insatser*, s. 14-15

⁶ Dahlberg, Mörk, Ågren, s. 44-45

⁷ Regional Integrated Strategies in Europe, *Targeted Analysis 2013/2/11, Final Report | Executive Summary*, s. 4

⁸ Regional Integrated Strategies in Europe, *ANNEX 4: Case Study Västerbotten, Targeted Analysis 2013/2/11*, s. 34-37

governance” både skapar möjligheter och problem. Framför allt finns demokratiska utmaningar kring beslutsfattande. Samtidigt menar Sørensen att ökad grad av metagovernance är ett faktum och att lokalpolitiker behöver anpassa sig till en ny värld med fler nivåer, aktörer etc. som delar på makten. Annars marginaliseras deras roll och demokratin kan urholkas på lokal nivå.⁹

Det framstår som otvetydligt att ett mer komplext samhälle kräver mer av det politiska systemet. Mellankommunal samverkan blir därmed ett redskap som trots sin nödvändighet även kan försvåra. Därför är det viktigt att formerna för samverkan är tydliga.

3. Kommunalförbund eller gemensam nämnd?

Det finns flera olika samverkansalternativ, där varje alternativ har tydliga för- och nackdelar. Här beskrivs de vanligaste alternativen utifrån de slutsatser som görs i Stockholms stads utredning om gemensam gymnasierregion¹⁰, samt hjälpmedelsinstitutets rapport om samverkansformer mellan kommuner och landsting på hjälpmedelsområdet¹¹. Då källorna är begränsade syftar beskrivningen först och främst till att översiktligt beskriva området.

Stockholms stads utredning om gemensam gymnasierregion konstaterar att:

- **En gemensam nämnd** ger förutsättningar för ett utökat och mer effektivt samarbete jämfört med avtalslösningar. Den etablerade besluts- och organisationsstrukturen kan användas enligt kommunallagen för att fatta nya beslut. För att en gemensam nämnd ska fungera optimalt måste de samverkande parterna lägga ned kraft på att i avtal reglera nämndens verksamhet.
- Om ett **bolag** inrättas finns stora begränsningar i möjligheten att använda denna organisationsform på t.ex. skolans område. Det ansvar som åligger huvudmannen direkt enligt skollagen och andra skolförfattningar, inklusive myndighetsutövning, kan inte läggas i ett bolag. Ett visst utrymme finns dock antagligen att t.ex. låta ägande och förvaltning av fastigheter ligga i ett bolag som ägs av en kommun eller av flera kommuner i samverkan.
- **Samverkansavtal** är den enklaste formen av samarbete mellan kommuner. Kommunallagen ger ett stort utrymme att använda samverkansavtal. Grundläggande kommunalrättsliga principer samt regler i specialförfattningar sätter gränser för vad ett samverkansavtal kan innehålla. En svaghet är att avtal inte innebär att något gemensamt beslutsorgan inrättas. Ändringar av avtalet kan vara en komplicerad manöver.
- Ett **kommunalförbund** innebär att en ny offentligrättslig juridisk person bildas. Ett kommunalförbund kan ges avsevärt mer långtgående mandat än en gemensam nämnd. Förbundsordningen är helt central för hur kommunalförbundet närmare ska organiseras och för vilka uppgifter det ska ha.

⁹ Sørensen, *Metagovernance The Changing Role of Politicians in Processes of Democratic Governance*, American Review of Public Administration Volume 36 Number 1, s. 98, 112

¹⁰ Hellstadius, *PM om beslutsvägar vid kommunal samverkan*, s. 1-7

¹¹ Hjälpmedelsinstitutet 2013, *Samverkansformer mellan kommuner och landsting på hjälpmedelsområdet*, s. 15

Hjälpmedelsinstitutet ser brister i samverkansavtal

Hjälpmedelsinstitutet menar att **samverkansavtal** som samverkansform är kortsiktiga på grund av oklarheter runt det upphandlingsrättsliga läget. Genom samverkansavtal skapas inget gemensamt förvaltningsorgan och den köpande kommunens inflytande regleras enbart av avtalet. Gemensam **nämnd** och **kommunalförbund** är möjliga samverkansformer där parterna har full insyn, kontroll och beslutsfunktion och ger en möjlighet att långsiktigt driva och utveckla verksamheten. Den stora skillnaden mellan dessa två samverkansformer är den juridiska personen. **Kommunalförbundet** är en egen juridisk person som uppgifterna överlämnas till medan en gemensam nämnd inrättas hos en av de samverkande parterna, en så kallad värdkommun, men respektive part behåller ansvaret för uppgiften. Även ett landsting och kommunägt **aktiebolag** är numera en möjlig samverkansform där verksamheten kan bedrivas långsiktigt.

4. Mellankommunal samverkan - nulägesbeskrivning

Majoriteten av beskrivningarna i följande avsnitt följer samma mall. Först en redogörelse över situationen i MalmöLundregionen därefter exempel på samverkan i övriga Sverige. Nulägesbeskrivningen bygger på data från 2015 och 2016. Därmed kan vissa uppgifter vara utdaterade.

Områden som beskrivs i rapporten:

- A. RÄDDNINGSTJÄNST
- B. SÄKERHET
- C. VATTEN, AVLOPP
- D. AVFALL, ÅTERVINNING
- E. ENERGI- OCH KONSUMENTVÄGLEDNING
- F. EU-RELATERAT
- G. NÄRINGSLIV
- H. SOCIALJOUR
- I. ÖVERFÖRMYNDARE
- J. KRISCENTRUM OCH BARNAHUS
- K. FAMILJERÅDGIVNING
- L. FINSAM
- M. SAMHÄLLSORIENTERING, ARBETSMARKNAD
- N. ADMINISTRATION, HR
- O. INVESTERING OCH FÖRSÄKRING
- P. TEKNIK, IT, E-ARKIV
- Q. UPPHANDLING
- R. BOSTÄDER
- S. UTBILDNING
- T. SÄRSKOLA
- U. BIBLIOTEK
- V. MILJÖ OCH HÄLSA
- W. MILJÖ – VATTENRÅD
- X. EXEMPEL PÅ ÖVRIG SAMVERKAN

A. RÄDDNINGSTJÄNST

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Samarbetet inom räddningstjänst är uppdelat både vad gäller grad av samverkan samt den geografiska täckningen. Räddningstjänsten Syd har en verksamhet där Kävlinge, Eslöv och Lund bildar en geografisk enhet som kompletteras med Malmö och Burlöv i sydväst. Mellan dessa enheter finns en lucka, då Lomma, Staffanstorp och till viss del Svedala har ett separat samarbete. Slutligen samverkar Trelleborg och Vellinge längst söderut, medan Höör har ett samarbete i mittskåne.

Tabell 1. Räddningstjänst

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Räddningstjänsten Syd	Burlöv, Eslöv, Kävlinge, Lund, Malmö.	Kommunalförbund som bildades 2005.
Räddningstjänsten i Vellinge och i Trelleborg	Trelleborg, Vellinge	Nära samarbete genom civilrättsligt avtal. Ledningen liksom delar av administrationen i Trelleborg
Räddningstjänsten Lomma-Staffanstorp	Lomma, Staffanstorp, (Svedala)	Bildas av Lommas räddningstjänst och Staffanstorps räddningstjänst tillsammans. Räddningstjänsten Svedala samarbetar genom tjänsten vakthavande brandingenjör.
Räddningstjänsten Höör	Höör, Hörby	Samarbetet innebär bl.a. gemensam Räddningschef och Skadeförebyggande avdelning.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Samverkan uppvisar liknande mönster i storstadsregionerna. I Stockholm finns Storstockholms brandförsvaret (kommunalförbund med 10 medlemmar), däribland Stockholm. Det kompletteras av Södertörns brandförsvarfsförbund med 10 medlemmar i söderort, däribland Nacka och Södertälje. Slutligen finns Brandkåren Attunda, ett kommunalförbund med sex medlemmar i nordvästra Storstockholm. Räddningstjänsten Storgöteborg (RSG) är ett kommunalförbund med sex medlemmar, däribland Göteborg och Kungsbacka. Därutöver finns Bohus räddningstjänstförbund (Ale, Kungälv), samt samarbete mellan Stenungsund, Tjörn och Lilla Edet.

En annan grupp som kan urskiljas är huvudorter som samverkar med sitt omland: Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland (5 kommuner, däribland Norrköping och Linköping), Gästrikens Räddningstjänst (5 kommuner, däribland Gävle), Räddningstjänsten Karlstadsregionen (6 kommuner, däribland Karlstad) och Nerikes Brandkår (8 kommuner, däribland Örebro).

För mindre kommuner är både stora och mindre samverkansområden vanliga, t.ex. finns Höglandets Räddningstjänstförbund (Vetlanda, Nässjö), Västra Mälardalens Kommunalförbunds räddningstjänst (Köping, Arboga, Kungsör) samt Kommunalförbundet södra Hälsingland (Bollnäs, Söderhamn, Ovanåker). De sista två är kommunalförbund med fler gemensamma verksamheter.

Inom övriga Skåne finns Räddningstjänsten Skåne Nordväst (Helsingborg, Ängelholm och Örkel-ljunga), Sydöstra Skånes Räddningstjänstförbund (SÖSK-kommunerna), samt ett antal mer begränsade samarbeten mellan 2-3 kommuner.

B. SÄKERHET

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

5YES har ett omfattande samarbete inom säkerhetsområdet, därtill deltar två av 5YES-kommunerna (Burlöv och Kävlinge) i ett samarbete med Lund, Malmö och Räddningstjänst Syd inom Rakelprogrammering.

Trelleborg och Vellinge samverkar och har ett samverkansavtal inom krisberedskap, informationssäkerhet, Pul samt säkerhetsskydd.

Tabell 2. SÄKERHET

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
5YES säkerhetsgrupp	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala	Säkerhetsgruppen består av personer med övergripande ansvar för säkerhetsfrågor i de 5 kommunerna. Samarbetet innefattar bl.a. fysisk säkerhet, informationssäkerhet, brandskydd, personsäkerhet, krisberedskap, säkerhetsskydd, riskfinansiering.
Forum för Rake-lanvändare i Skåne	Drivs av kommunförbundet Skåne och instiftat av räddningsfullmäktige.	Forum där RAKEL-användare inom kommunerna kan diskutera frågor kring RAKEL.
Avtal mellan Räddningstjänst Syd och medlemskommunerna gällande Rakelprogrammering	Burlöv, Kävlinge, Lund, Malmö, Räddningstjänst Syd	Gemensamt samarbetsavtal gällande bland annat programmering av Rakelmobiler.
Krisberedskap	Trelleborg, Vellinge, Skurup	

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Inom samtliga svenska län finns samverkan i olika former, men det är inte lika vanligt att mindre grupperingar av kommuner samverkar. Ett exempel på bredare samverkan är det som kommunerna i Skåne Nordost har kring internt skydd och säkerhet, krishantering, informationssäkerhet samt incident- och skaderapportering.

C. VATTEN, AVLOPP

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Vad gäller vattenförsörjning är samarbetet storskaligt i och med Sydvattnens existens. Endast Trelleborg och Höör står utanför av MalmöLundregionens kommuner. Trelleborg producerar sitt eget vatten, Höör samverkar med Hörby.

Även inom avloppshantering är samverkan betydande, men utan lika hög grad av deläggande. VA Syd hanterar avlopp motsvarande 80 procent av behovet i MalmöLundregionen. Dess anläggningar tar (utöver sina delägarkommuner) även hand om Vellinges, samt delar av Staffanstorps, Lommas och Svedalas avlopp. Kävlinge och Trelleborg driver sin avloppshantering i egen regi, Höör samverkar med Hörby. I VASAM sker samverkan där i stort sett hela MalmöLundregionen ingår.

Tabell 3. Vatten, avlopp

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Sydvatten	Bjuv, Burlöv, Eslöv , Helsingborg, Höganäs, Kävlinge , Landskrona, Lomma, Lund, Malmö , Skurup, Staffanstorp , Svalöv, Svedala, Vellinge , Ängelholm	Sydvattnens vattenverk levererar vatten till anslutningar i varje delägarkommun. Därifrån ansvarar kommunerna för distribution till konsument. Antingen via kommunens VA-organisation, eller i samarbeten som VA SYD eller NSVA.
Mittskåne vatten	Höör och Hörby	Mittskåne vatten ansvarar för drift av kommunal vattenproduktion, avloppsrening och ledningsnät.
Kommunalförbundet VA Syd VA Syd Avfall	Burlöv, Eslöv, Lund, Malmö	Utöver vatten och avloppsverksamhet i Burlöv, Eslöv, Lund, Malmö har VA SYD hand om avfall i Burlöv och Malmö (VA Syd Avfall).
AB Malmöregionens avlopp	Burlöv, Lomma, Malmö, Staffanstorp	Delar av avloppsvattnet i Lomma och Staffanstorp avleds till reningsverket i Malmö.
VASAM	VA-syd, Burlöv, Eslöv, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala, Trelleborg, Vellinge ,	Nätverk för VA-chefer.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Några exempel på de största förbunden i Sverige, utöver Sydvatten, är Norrvatten (14 medlemskommuner i norra StorStockholm), Stockholm Vatten ägs och drivs av Stockholms stad, men 11 andra kommuner får sitt vatten från deras anläggningar.

Nordvästra Skånes kommuner är medlemmar i Sydvatten, och flertalet av dem organiserar sin vatten- och avloppsverksamhet i NSVA (Bjuv, Båstad, Helsingborg, Landskrona, Svalöv och Åstorp) som är gemensamt ägt av kommunerna. En utblick i övriga landet visar att samarbete inom vatten- och avloppsområdet inte är särskilt utbrett. Några undantag är Gästrikens Vatten, som ansvarar för dricksvattenförsörjningen och avloppshantering i Gävle, Hofors, Ockelbo och Älvkarleby. Samt BKT, Bergslagens kommunalteknik (Lindesberg, Nora, Ljusnarsberg, Hällefors).

D. AVFALL OCH ÅTERVINNING

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

MalmöLundregionens samtliga kommuner deltar i olika samarbeten. SYSAV är betydligt större än Mellanskånes Renhållningsaktiebolag och samlar förutom MalmöLundregionens kommuner även sydöstra Skåne. Det kan konstateras att båda dessa samverkansorganisationer är kommunägda aktiebolag.

Tabell 4. Avfall och återvinning

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
SYSAV	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Lund, Malmö, Simrishamn, Sjöbo, Skurup, Staffanstorp, Svedala, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge, Ystad.	Sysav svarar för den regionala avfallshanteringen och återvinningen i södra Skåne. Dotterbolaget Sysav Industri AB hanterar brännbart hushållsavfall från kommuner och områden utanför Sysav-regionen samt från företag och verksamheter. Dotterbolaget Sysav Utveckling AB finansierar och driver projekt som syftar till att öka återvinningen och minska deponeringen.
Mellanskånes Renhållningsaktiebolag	Eslöv, Hörby och Höör	MERAB är ett regionalt avfalls- och återvinningsföretag. MERAB svarar för driften av sex återvinningscentraler samt ansvarar för insamling av hushållsavfall i samtliga tre ägarkommuner.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Organisationen Avfall Sverige uppger på sin hemsida (2014) följande kommunal samverkan inom avfallsområdet i Sverige:

- 33 kommuner samlas i totalt nio kommunalförbund.
- 9 kommuner ingår i totalt fyra gemensamma nämnder.
- Det finns 56 helägda kommunala bolag och 21 regionbolag inom avfallsområdet.

Ovanstående sammanställning innebär att endast 56 av Sveriges samtliga kommuner inte samverkar i någon form. Bland de så kallade regionbolagen är SYSAV ett av de största, tillsammans med exempelvis Renova (vars ägarkommuner är: Ale, Göteborg, Härryda, Kungälv, Lerum, Mölnadal, Partille, Tjörn, Stenungsund och Öckerö).

Utöver de exempel som återges i tabellen finns följande samverkan inom Skåne: Nordvästra Skåne är indelat i tre olika samverkansbolag. NSR AB, (Bjuv, Båstad, Helsingborg, Höganäs, Åstorp och Ängelholm), Närab (Klippan, Perstorp och Örkelljunga) samt LSR (Landskrona och Svalöv). I nordöstra Skåne samverkas det mindre inom avfallsområdet, här finns endast ÖGRAB, som ägs till lika delar av Osby och Östra Göinge kommun.

E. ENERGI- OCH KONSUMENTVÄGLEDNING

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Kraftringen är det enda mellankommunalt ägda energibolaget i MalmöLundregionen. I flertalet andra kommuner finns det energibolag som endast är verksamma inom respektive kommun. Vad gäller energirådgivning finns det dels ett samarbete genom kommunförbundet och energikontoret Skåne, dels har samfinansierade rådgivningstjänster inrättats för totalt 8 av 11 kommuner. I Malmö, Vellinge och Eslöv hanteras detta inom den egna kommunen. I Kävlinge, Staffanstorp och Svedala finns dessutom gemensam konsumentvägledning.

Tabell 5. Energi och konsumentvägledning

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Kraftringen	Eslöv, Hörby, Lomma, Lund	Kraftringens verksamhet omfattar produktion, distribution och försäljning av el, gas, värme och kyla, samt energirelaterade tjänster inom service, kommunikation och entreprenader.
Energikontoret Skåne		En del av kommunförbundet Skåne. Arbetar för energieffektivisering och ökad andel förnybar energi. Driver projekt och verksamhet för regional, nationell och internationell energiomställning.
Energirådgivning	Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala	Gemensam tjänst inom 5YES.
Energirådgivning	Burlöv, Hässleholm, Lund, Osby, Trelleborg, Östra Göinge	Gemensam tjänst, är placerad på Energikontoret Skåne
Energirådgivning	Höör, Hörby, Sjöbo	Gemensam tjänst, sitter i Hörby. Rådgivning till allmänhet, företag och lokala organisationer.
Konsumentvägledning	Kävlinge, Staffanstorp, Svedala	Samarbete inom 5YES.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Det finns ett flertal stora kommunala energibolag, dock vanligtvis med endast en kommunal huvudägare. Ett närliggande exempel är Öresundskraft (ägas av Helsingborgs stad). Andra exempel är Göteborgs energi (Sveriges fjärde största energibolag) som är helägt av Göteborgs stad. Två andra stora kommunala aktörer är Tekniska verken i Linköping och Skellefteå kraft.

Till skillnad mot energibolag finns det en omfattande samverkan inom energirådgivning. Exempelvis samverkar samtliga kommuner i Dalsland med gemensam service och i Stockholmsområdet samverkar 27 kommuner. Konsument Göteborg erbjuder energirådgivning för både Göteborgs och Partilles invånare. Därtill finns det regionala energikontor, motsvarande Energikontoret Skåne, på 14 platser i Sverige. Utöver lokal och regional finansiering utgår nationellt stöd till dessa kontor.

F. EU-RELATERAT

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Kommunförbundet Skåne har tagit ett ägarskap för generellt mellankommunalt samarbete inom EU-området. I synnerhet har det effekt i MalmöLundregionen som saknar en mellankommunal samverkansfunktion, till skillnad mot t.ex. nordöstra Skåne som har gemensamt EU-kontor. De Leaderområden som finns i MalmöLundregionen delar in regionen i tre delar. Dessa samarbeten är i olika varianter upparbetade sedan länge. En ny utveckling är att Kävlinge och Staffanstorp, liksom Lomma och Burlöv har inrättat gemensamma EU-samordnartjänster. Vad gäller Europa Direkt (informationskontor) samordnar de övriga hörnen sin verksamhet genom att dela på kontor. I sydvästra Skåne finns ett kontor i Malmö.

Tabell 6. EU-relaterat

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Leader Lundaland	Eslöv, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp , samt aktörer från privat och ideell sektor	Landsbygdsutveckling i samverkan mellan ideell, privat och offentlig sektor. Tätorterna Lund, Lomma och Bjärred ingår ej.
Leader Söderslätt	Malmö, Skurup, Svedala, Trelleborg och Vellinge , samt aktörer från privat och ideell sektor	Tätorten Trelleborg ingår ej, i Malmö kommun ingår stadsdelarna Oxie, Limhamn-Bunkeflo, Hyllie och Husie.
Lokalt ledd utveckling Mitt-skåne Utveckling	Eslöv, Höör, Hörby , samt stort antal aktörer från privat och ideell sektor	Landsbygdsutveckling i samverkan mellan ideell, privat och offentlig sektor.
Gemensam EU-samordnare	Kävlinge, Staffanstorp Lomma, Burlöv	Två separata tjänster, som samarbetar med varandra.
EU-kontor Skåne Nordost	Höör tillsammans med Skåne Nordosts kommuner + Perstorp	Gemensam resurs för EU-finansierat utvecklingsarbete i nordöstra Skåne.
Kommunförbundet Skåne		Kommunförbundet har ett EU-kontor i Bryssel, samt samordnande EU-verksamhet i Lund.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Europa Direkt har ett stort antal kontor i Sverige. I nästan samtliga fall med fler än en kommun i sitt "upptagningsområde". Vad gäller kommunförbundens roll inom EU-samverkan ser det mycket olika ut i olika delar av Sverige. Ofta beroende på hur regionerna/länen har valt att vara representerade i Bryssel. Slutligen är Leader-områdena en naturlig arena för samverkan och i övriga Sverige finns motsvarande uppdelningar som i Skåne. Att dela på EU-samordnartjänst förekommer på andra platser. Ett närliggande exempel är Örkelljunga och Klippan. Det finns också exempel på mer omfattande samverkan, bl.a. har SÖSK EU-frågor som prioriterad verksamhet och samordnar EU-arbetet i sitt hörn. I Skåne Nordost finns liknande funktion med EU-kontor Skåne Nordost, som är en gemensam resurs för EU-finansierat utvecklingsarbete i nordöstra Skåne.

G. NÄRINGSLIV

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Näringslivssamarbete finns etablerat inom MalmöLundregionens ramar sedan många år tillbaka. Kommunerna representeras av sina näringslivschefer. Samverkan inom stort antal områden, med projekt, mässor, marknadsföring och en stor öppenhet för deltagande i varandras arrangemang. I Mitt-Skåne finns även en långtgående samverkan kring destinationsutveckling och besöksnäring.

Tabell 7. NÄRINGSLIV

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Mitt-Skåne Turism AB	Eslöv, Höör, Hörby	Samverkan med destinationsutveckling och besöksnäring
MalmöLundregionens näringslivs- och besöksnäringssamarbetsgrupp	Samtliga MalmöLundregionens kommuner	Samverkan inom ramen för samarbetet MalmöLundregionen.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Det är mycket vanligt med näringslivssamarbeten mellan kommuner. I många fall benämns samarbetet Business Region.

Ett exempel är det samarbete som finns mellan Karlstad och dess närliggande mindre kommuner i Karlstad Business Region, ett annat är Business Region Göteborg, där Göteborgs Stad och 13 andra kommuner är delägare. Ett annat exempel är Business Region Örebro, vilket är ett partnerskap mellan elva kommuner i Örebro län, men Region Örebro län är ägare.

I Skåne är Business Region Skåne samägt av Region Skåne (85 %) och kommunförbundet Skåne (15 %). Antalet varianter är alltså betydande. Det finns även ett stort antal näringslivssamarbeten där det privata näringslivet är med.

H. SOCIALJOUR

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

I samarbetet med socialjour är MalmöLundregionen i princip uppdelad i tre delar. Dels en samverkan bland söderslättkommunerna och sydöstra Skåne, dels en i mitten delarna av sydvästra Skåne med Lund som bas, dels ett samarbete där boende i Burlöv kan använda Malmös jour utanför kontorstid.

Tabell 8. Socialjour

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Sociala jouren Syd	Staffanstorp, Svedala, Trelleborg, Vellinge, Sjöbo, Simrishamn, Skurup, Tomelilla och Ystad	Sociala jouren Syd tar emot samtal i nödsituation av social karaktär när socialkontoret är stängt. Sociala jouren Syd prioriterar akuta barnärenden, akuta missbruksärenden och ärenden som rör relationsvåld.
Samarbete socialjour Lund med omgivande kommuner	Eslöv, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp,	Samarbete avseende social jour på tider som ligger utanför social sektors arbetstider.
Samarbete socialjour Burlöv och Malmö	Burlöv, Malmö	På tider som ligger utanför social sektors arbetstider kan boende i Burlövs kommun nyttja den sociala jouren i Malmö.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

En utblick visar att det är vanligt förekommande att samverka med socialjour. På en del platser med lägre befolkningstäthet samverkar i princip samtliga kommuner i ett län, t.ex. i Dalarna, Ångermanland, Hälsingland, och Gästrikland.

I Västra Götalandsregionen har de tidigare länen i flertalet fall organiserat sig, t.ex. i före detta Skaraborgs län (gemensam socialjour för Skara, Lidköping, Vara, Mariestad, Gullspång, Götene, Tibro, Hjo, Falköping och Skövde). En annan samverkan med många parter är den som finns i Skåne Nordväst där 11 kommuner har gemensam socialjour.

Följande är ett axplock med andra exempel på gemensamma socialjourer:

- Karlskrona, Kalmar, Emmaboda och Torsås
- Eksjö, Aneby, Nässjö och Tranås
- Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Upplands Bro och Upplands Väsby.
- Nacka, Tyresö, Värmdö

I. ÖVERFÖRMYNDARE

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Som tabellen visar har fyra kommuner ganska nyligen påbörjat ett samarbete i överförmyndarärenden. Dessutom finns ett samverkansavtal mellan Svedala och Trelleborg. Övriga kommuner i MalmöLundregionen sköter sin överförmyndarverksamhet i egen regi.

Tabell 9. Överförmyndare

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Gemensam organisation för överförmyndare	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp	2015 gick Kävlinge, Burlöv, Lomma och Staffanstorps kommuner ihop i en gemensam organisation för överförmyndarärenden. Lomma är organisationens värdkommun.
Samverkansavtal Svedala-Trelleborg	Svedala, Trelleborg	

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Det finns många exempel på gemensam överförmyndarnämnd. I vissa regioner, ofta sådana med betydande utmaningar, är det snarare regel än undantag. Exempelvis samverkar de värmländska kommunerna i stor utsträckning inom överförmyndarverksamheten. En gemensam överförmyndarnämnd har bildats av kommuner i de östra delarna (Kristinehamn, Degerfors, Filipstad, Karlskoga och Storfors). En annan nämnd har bildats av kommuner centralt i landskapet (Forshaga, Grums, Hagfors, Kil och Munkfors) och i de västra delarna, samt över gränsen till Dalsland har Bengtsfors, Säffle, Åmål och Årjäng ett samarbete. Dessutom har Karlstad och Hammarö en gemensam överförmyndarnämnd.

Få andra delar av Sverige har ett lika omfattande samarbete, men vid en utblick framstår det som tydligt att i synnerhet mindre kommuner i mycket stor utsträckning samarbetar. Men det finns även exempel där större kommuner har samarbeten med grannkommuner inom överförmyndari, bl.a. Halmstad, Uppsala, Eskilstuna, Skellefteå, Sollentuna, Haninge, Botkyrka.

I Skåne finns det förutom ovan nämnda samarbete i Burlöv, Kävlinge, Lomma och Staffanstorp följande samarbeten: Bjuv, Klippan och Perstorp har gemensamma handläggare. Ystad, Sjöbo och Tomelilla har gemensam tjänstemannaorganisation.

J. KRISCENTRUM OCH BARNAHUS

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Vad gäller Barnahus¹² samverkar 6 av 11 av MalmöLundregionens kommuner med Barnahus mellersta Skåne. Därutöver driver Malmö ett kriscentrum för barn. Barnahusverksamhet eller samverkan med ett sådant saknas i Vellinge, Trelleborg, Burlöv och Svedala.

Kriscentrum kan ha vissa liknelser med Barnahus, men innefattar vanligtvis även vuxna. Samma kommunkonstellation som samverkar med barnahus gör även så med kriscentrum. Båda verksamheterna har sin bas i Lund. Därutöver har Vellinge, Trelleborg och Svedala en samverkan med en mansmottagning. Det finns även en omfattande kriscentrumverksamhet i Malmö.

Tabell 10. Kriscentrum och barnahus

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Barnahus mellersta Skåne	Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma Lund, Staffanstorp	Krisstöd för barn (och föräldrar) upp till 18 års ålder, som utsatts för våld (i nära relationer) eller sexuella övergrepp (oberoende av relation till förövaren)
Kriscentrum mellersta Skåne	Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma Lund, Staffanstorp	Samtalsmottagning för män, kvinnor och barn, som blivit utsatta, upplevt eller utövat fysiskt/psykiskt våld
Mansmottagningen i Trelleborg	Svedala, Trelleborg, Vellinge,	Mansmottagningen vänder sig till män som är i kris, har problem med sin ilska och aggressivitet, som utövar fysiskt och/eller psykiskt våld mot närstående, som är utsatta för fysiskt och/eller psykiskt våld av närstående.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

I en sammanställning från 2013¹³ påvisas en splittrad bild av samverkan kring Barnahus, där många kommuner (103 av 290) saknar barnahus eller samverkan med ett sådant, medan många andra kommuner på ett eller annat sätt täcks in i samverkan. Totalt finns ett 20-tal Barnahus i Sverige, med totalt ca 150-160 samverkande kommuner. T.ex. samverkar hela Örebro län, nordöstra Skåne, Skåne Nordväst, Stockholms norrortskommuner med flera. Sammantaget är bedömningen att Barnahus är en verksamhet som präglas av stor mellankommunal samverkan.

¹² Anläggningar som beskrivs som Barnahus har ofta lite olika benämningar, men samtliga syftar till att i en trygg miljö låta barn som blivit utsatta för övergrepp vara i centrum för utredningsprocessen. Barnet ska slippa slussas runt mellan olika myndigheter och inte behöva upprepa sin berättelse för flera olika personer. På Barnahus samlas kompetens från socialtjänst, polis, åklagare, rättsmedicin, barnmedicin och barn- och ungdomspsykiatri.

¹³ Rädda Barnen 2013, *Inuti ett Barnahus - En kvalitetsgranskning av 23 svenska verksamheter*

K. FAMILJERÅDGIVNING

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Nästan samtliga kommuner i MalmöLundregionen samverkar på ett eller annat sätt inom familjerådgivning. Det finns dels ett större kluster under ledning av Lund, dels ett samarbete mellan Trelleborg och Vellinge. Malmö och Eslöv arbetar i egen regi.

Tabell 11. Familjerådgivning

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Familjerådgivning	Trelleborg och Vellinge	Familjerådgivningen ligger i Trelleborg. Boende i Vellinge kommun kan använda tjänsten mot en taxa.
Familjerådgivningen i Lund	Burlöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp, Svalöv, Svedala	Familjerådgivningen erbjuder samtalsterapi till par som hamnat i kris.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

I Skåne nordost finns gemensam familjerådgivning för samarbetets 7 kommuner. I Skåne nordväst är samarbetet utspritt då Helsingborg, Landskrona, Höganäs och Bjuvs kommuner samverkar i en konstellation, Ängelholm, Båstad, Åstorp och Örkelljunga i en annan. I övriga Sverige varierar graden av samverkan. Ett exempel är Västra Götalandsregionen där t.ex. mindre kommuner som Töreboda, Hjo och Karlsborg samarbetar med större grannkommuner som Skövde och Mariestad. Medan andra små kommuner, som Tranemo och Svenljunga inte samverkar med grannkommuner. Därtill finns mindre samverkansgrupperingar som t.ex. Borås, Bollebygd och Ulricehamn.

L. FINSAM

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

I MalmöLundregionens kommuner är medlemmar i 8 olika samordningsförbund. 7 har valt att ingå i mellankommunala samarbeten, 3 (Malmö, Lund, Trelleborg) har bildat förbund inom sina egna kommungränser. Vellinge saknar ett förbund.

Tabell 12. FINSAM

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Samordningsförbundet Burlöv-Staffanstorp	Burlöv, Staffanstorp	2004 trädde lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser i kraft (Finsam). Lagen gör det möjligt för Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, kommun och landsting/region att samverka finansiellt inom välfärds- och rehabiliteringsområdet och besluta själva hur samarbetet utformas. Samverkan bedrivs utifrån lokala förutsättningar.
Samordningsförbundet Finsam Kävlinge – Lomma	Kävlinge, Lomma	
Samordningsförbundet Mitt-Skåne	Eslöv, Höör, Hörby	
Samordningsförbundet Nils	Skurup, Svedala	

Exempel på samverkan i övriga Sverige

I stort sett samtliga kommuner i Sverige deltar i samordningsförbund. Totalt 241 av Sveriges 290 kommuner samverkar (augusti 2016) i förbund tillsammans med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och landsting/region. Det finns totalt 80 förbund i Sverige.

M. SAMHÄLLSORIENTERING, ARBETSMARKNAD

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

I Skåne organiseras samhälls- och hälsokommunikatörer av Länsstyrelsen i ett partnerskap med kommuner och Region Skåne. De kommuner som medverkar i projektet skriver dels enskilda avtal med Länsstyrelsen och ingår i samverkan inom en regional knutpunkt. Varje knutpunkt har en samordnare med ansvar för samordning av insatser för ingående kommuner. Målgruppsanpassad samhälls- och hälsoinformation kommuniceras på deltagarnas modersmål i dialogform i syfte att stödja nyanlända flyktingars etableringsprocess och förebygga utanförskap och ohälsa. Det finns fem knutpunkter:

Malmö (Trelleborg)

Helsingborg (Helsingborg, Bjuv, Båstad, Ängelholm, Höganäs, Landskrona, Örkel-ljunga, Perstorp, Åstorp, Svalöv och Klippan)

Lund (Lund, Eslöv, Kävlinge, Höör, Svedala, Lomma och Staffanstorps)

Kristianstad (Kristianstad, Bromölla, Osby, Hässleholm och Östra Göinge)

Ystad (Simrishamn, Tomelilla, Skurup, Ystad och Sjöbo)

Inom arbetsmarknadsområdet är Boost by FC Rosengård ett bra exempel på samverkan över kommungränserna. Boost by FC Rosengård är ett arbetsmarknadsprojekt för ungdomar mellan 18-24 år. Boost by FC Rosengård har även ett etablerat samarbete med Region Skåne. Medfinansieras av Europeiska Socialfonden. Projektet vänder sig till ungdomar som behöver ett individualiserat och skraddarsytt program för att lättare komma in i arbetslivet. Projektägare är Malmö Stad, Staffanstorps kommun, Lomma kommun, Trelleborgs kommun, Region Skåne, Arbetsförmedlingen i Malmö och Arbetsförmedlingen i Burlöv och Staffanstorps, samt FC Rosengård.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Samhällsorienteringen syftar till att underlätta nyanländas etablering i arbets- och samhällslivet, genom att ge en ökad förståelse för det svenska samhället och en grund för fortsatt kunskapsinhämtande. Länsstyrelserna ska främja och stödja samarbete mellan kommuner, följa upp verksamheten och årligen lämna en gemensam redovisning om samhällsorientering till regeringen. I sin årliga rapport till regeringen konstaterar Länsstyrelserna 2014 att en majoritet av kommunerna (74 procent) samverkar med andra kommuner i genomförandet av samhällsorienteringen. De skriver vidare att kommuner som samverkar oftare erbjuder en flexibel samhällsorientering på fler modersmål än kommuner som inte samverkar, samt att samverkan med andra kommuner för många kommuner är en förutsättning för att de överhuvudtaget ska kunna erbjuda samhällsorientering.

I Skåne finns det flera exempel på samverkan. Bl.a. erbjuder kommunerna i Familjen Helsingborg sedan 2011 en gemensam samhällsorientering för nyanlända. De största grupperna av nyanlända i nordvästra Skåne talar arabiska, de får undervisning på plats i någon av de orter där det finns flest deltagare. Nyanlända som tillhör mindre språkgrupper får distansundervisning. Från och med augusti 2013 står kommunerna för kostnaden för samhällsorienteringen, tidigare finansierades den med strukturförsäkringsmedel från Länsstyrelsen.

N. ADMINISTRATION, HR

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Burlöv, Kävlinge och Staffanstorp har en gemensam samarbetsnämnd för löneservice. Hörby och Hörby har haft intentioner att påbörja ett samarbete med löneadministration. I samtliga övriga kommuner sköts detta i egen regi.

Det Trainee-program för framtida ledare som drivs av 5YES-kommunerna, motsvaras i Lund och Malmö av interna program med liknande syfte.

Tabell 14. Administration och HR

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Samarbetsnämnd löneservice	Burlöv, Kävlinge, Staffanstorp	Sköter drift och skötsel av kommunernas löneadministration.
Trainee-program för framtida ledare	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala	Korttidsutbildning för anställda i kommunerna. Traineeprogrammet syftar till att utbilda framtida ledare och låta medarbetare utvecklas.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

I Skåne Nordväst finns det sedan 2014 ett gemensamt HR-servicecenter för pensions- och löneadministration. Båstad, Helsingborg, Höganäs, Svalöv, Åstorp och Ängelholms kommuner ingår. Vid en utblick mot övriga Sverige framstår gemensam löneadministration som ett område med utbredd samverkan, främst bland mindre kommuner. Några (av många) exempel på mindre kommuner som har skapat en gemensam nämnd för löneadministration eller personalsystem är:

- Lessebo, Uppvidinge och Högsby
- Trosa och Gnesta
- Haparanda, Kalix, Överkalix och Övertorneå
- Tierp, Älvkarleby, Knivsta
- Filipstad, Karlskoga, Kristinehamn och Storfors.

Exempel på större kommuner är mer ovanligt. Här ingår dock redan nämnda Helsingborg, samt Linköping och Norrköping (inom ramen för kommunalförbundet fjärde storstadsregionen¹⁴). Men det finns exempel på medelstora städer som tillsammans med sitt omland har diskuterat möjligheten till gemensam löneadministration (t.ex. Umeå, Karlstad).

Vad gäller Traineeprogram har Skåne Nordväst ett väletablerat sådant. Det finns även andra exempel runtom i Sverige. Ett närliggande exempel är Trainee Halland, som genomförs i samarbete mellan Region Halland och de halländska kommunerna. Ett annat exempel är Trainee Södra Norrland med där 11 kommuner deltar, däribland Sundsvall och Gävle. I övrigt arrangeras många Traineeprogram i enskilda kommuners regi.

¹⁴ Kommunalförbundet fjärde storstadsregionen ansvarar för Linköpings och Norrköpings kommuns löne- och upphandlingsverksamhet. Förbundet har 44 medarbetare och startade 2008 med löneverksamheten och under 2009 överfördes den kommungemensamma upphandlingsverksamheten till kommunalförbundet.

O. INVESTERING OCH FÖRSÄKRING

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

MalmöLundregionens kommuner, tillsammans med ett stort antal andra aktörer i Götaland, är medlemmar i Kommunassurans Syd Försäkringsaktiebolag. Bakgrunden till att bolaget bildades är att kommunerna ville vara säkra på att få offerter för sitt försäkringsskydd, skärpa konkurrensen på marknaden samt stimulera delägarna i deras skadeförebyggande arbete. Vad gäller upphandling inom försäkringsområdet finns ett samarbete mellan 11 aktörer som innefattar kommuner som återfinns i Skånes samtliga hörn. Det är en geografisk spridning som är mycket ovanlig.

Tabell 15. Investering och försäkring

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Kommunassurans Syd Försäkringsaktiebolag	Samtliga 11 kommuner är delägare tillsammans med stort antal andra aktörer i Götaland.	Kommunassurans Syd Försäkrings AB erbjuder sina ägare sak- och ansvarsförsäkringar. Bolaget har delägare i södra Sverige. Endast delägande kommuner kan få försäkringsskydd av bolaget genom att direkt placera sin försäkring i bolaget alternativt om de väljer att upphandla enligt Lagen om offentlig upphandling. De får också lämna offert till hel- och delägda kommunala bolag.
Försäkringsupphandling genom 11-gruppen	Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Skurup, Staffanstorp, Svalöv, Ystad.	Genomför gemensamma upphandlingar för alla typer av försäkringar: kommun-, ansvar-, fordonsförsäkringar m.m. Deltagande kommuner har gemensamt avtal gällande upphandlad försäkringsförmedlare.
Kommuninvest AB	Samtliga MalmöLundregionens kommuner utom Vellinge, Kävlinge och Malmö är medlemmar.	Kommuninvest består av två delar. Aktiebolaget Kommuninvest i Sverige AB, som erbjuder krediter och finansiell rådgivning, samt Kommuninvest ekonomisk förening, som äger aktiebolaget. Den ekonomiska föreningen har 90 procent av Sveriges kommuner, länsting och regioner som medlemmar.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Som tabellen ovanför beskriver är Kommuninvest AB en nationell aktör.

Vad gäller försäkringar finns flera exempel på samverkan. Stockholmsregionens Försäkring AB, SRF, är ett aktiebolag vars ägare är 21 av 26 kommuner inom Stockholms län. Svenska Kommun Försäkrings AB (SKFAB) är ett annat exempel. Bolaget har sitt säte i Gävle och ägs av tio kommuner från olika delar av Sverige, däribland Gävle, Sundsvall, Helsingborg, Kiruna och Trondheim.

P. TEKNIK, IT, E-ARKIV

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Totalt har fyra av MalmöLundregionens kommuner valt att i någon form samverka inom IT-området. Dels 3 av de 5 kommunerna i 5 YES, dels Höör i ett samarbete med Skåne Nordost. Notera att det finns ett nätverk för IT-chefer som kommunförbundet håller i. Därutöver finns ett väl utvecklat samarbete mellan Staffanstorp och Kävlinge inom området kartor och geografisk information (Geoinfo). Slutligen finns Kommunalförbundet AV-Media Skåne som är en pedagogisk resurs inom områdena media, IT, teknik och pedagogik.

Värt att notera är även att samverkan inom IT-området pekas ut som prioriterat i MalmöLundregionens handlingsprogram från 2012. Det kan även konstateras att AV Media saknar motsvarighet i 8 av 11 av MalmöLundregionens kommuner.

Tabell 16. Teknik, IT, E-arkiv

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
IT-nämnd Skåne Nordost	Höör ingår i samarbetet med övriga kommuner i Skåne nordost	IT-samarbete
Samarbetsnämnd IT-drift	Burlöv, Kävlinge och Staffanstorp	Sköter drift och utveckling av kommunernas IT-plattform.
Nätverk IT-chefer	Samtliga skånska kommuner (kommunförbundet samordnar).	
Samarbetsnämnd Geoinfo	Kävlinge och Staffanstorp	Samarbete med kartor och geografisk information.
Geodatacenter Skåne	Samtliga skånska kommuner (kommunförbundet samordnar).	
Kommunalförbundet AV-Media Skåne	Eslöv, Höör, Kävlinge samt flera kommuner i övriga Skåne och Blekinge	Pedagogisk resurs inom områdena media, IT, teknik och pedagogik.
E-arkiv	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala, Eslöv, Skurup	Samarbete påbörjat i egen regi. Även kommunförbundet Skåne samordnar inom frågan.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Gemensam IT-nämnd och förvaltning finns t.ex. i Västergötland (Ulricehamn, Tranemo) samt (Bollebygd och Härryda), Närke (Askersunds, Hallsbergs, Laxå och Lekebergs kommuner) samt Uppsala län (Knivsta och Heby). I samtliga fall små kommuner. Det finns även exempel på stora kommuner som ser stordriftsfördelar, t.ex. inrättades 2014 en gemensam IT-nämnd för Skellefteå och Umeå. I Värmland har samarbetet utvidgats till att gälla hela länet då kommunerna sedan 2010 ingår i en gemensam drifts- och servicenämnd, som finns i Karlstads kommuns organisation. Nämnden har i ett första skede främst fokuserat på samordning av IT-frågor. Inom Skåne är IT-nämnd Skåne Nordost ett exempel på ett långtgående samarbete med många parter, både stora och lite mindre.

Q. UPPHANDLING

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Lund leder upphandlingssamverkan med omgivande kommuner. Det samarbetet täcker in förbrukningsvaror, livsmedel, inventarier, samt tjänsteupphandlingar. Nästan samma kommuner samverkar med upphandling av privat entreprenör för hjälpmedel, undantaget är att även Vellinge medverkar, samt att det endast är kommunala parter. Det finns även en etablerad upphandlingssamverkan i kommunförbundets regi där samtliga kommuner på ett eller annat sätt ingår.

Tabell 17. Upphandling

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Inköpssamverkan i Lunds kommun	Burlöv, Eslöv, Hörby, Höör, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp, Svalöv, Svedala , samt andra parter: Räddningstjänsten Syd, VaSyd, LKF AB, Lunds pastorat och Kraftringen	Lund samordnar samt förvaltar gemensamma ramavtal. Främst samverkan i upphandlingar för förbrukningsvaror, livsmedel, inventarier. Även gemensamma tjänsteupphandlingar. Syftet är att samla resurser och kompetens, samt dra nytta av volymfördelar. Förutom kommuner även företag och organisationer.
10-gruppen	Burlöv, Eslöv, Höör Hörby, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp, Svedala, Vellinge.	Gemensam upphandling av privat entreprenör för hjälpmedel.
Samverkan med Kommunförbundet Skåne och SKL	Samtliga skånska kommuner	Kommunerna samarbetar även med Kommunförbundet Skåne och SKL kring upphandling och samordning, men även upphandlingar av mer specifik karaktär.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Kommunalförbundet fjärde storstadsregionen (Norrköping och Linköping) startade ett gemensamt upphandlingscenter redan 2009. Samtliga medarbetare sitter i Norrköping. Det sammanlagda upphandlingsvärdet överstiger 3 miljarder kronor per år. Upphandlingscenter samarbetar med kommunerna i Finspång, Katrineholm, Kinda, Söderköping, Valdemarsvik, Vingåker och Åtvidaberg samt med ett antal till kommunerna knutna bolag.

Samtliga kommuner i Jämtlands län samarbetar inom upphandling via ett gemensamt upphandlingskontor. Upphandlingskontoret finns i Östersund och upphandlar varor och tjänster som de samverkande kommunerna har behov av. Kontoret styrs politiskt via Gemensam nämnd för upphandlingssamverkan (GNU). Ett annat exempel på en bred samverkan är i Dalarna, där den gemensamma nämnden för upphandlingssamverkan ansvarar för upphandling i Falun, Borlänge, Säter, Gagnef, Hedemora och Ludvika. I både Skåne Nordväst, Skåne Nordost och SÖSK sker samverkan kring upphandling.

R. BOSTÄDER

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Boplats syd samlar hyresbostäder från flera kommuner, men vad gäller kommunala bostadsbolag ingår endast Malmö, Burlöv och Staffanstorp. Totalt sett har 55 fastighetsägare anslutit sig till Boplats Syd (augusti 2016).

Det finns även olika former av samarbeten som syftar till att underlätta byggnationen av bostäder. MalmöLundregionen, Länsstyrelsen i Skåne, Region Skåne och Kommunförbundet Skåne är exempel på regionala aktörer som har bostadsbyggande högt på sin agenda och som på olika sätt driver frågan. Men den samverkan är inte formaliserad i t.ex. ett gemensamt bolag, eller med samverkansavtal.

Tabell 18. Bostäder

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Boplats Syd	Burlöv, Malmö, Staffanstorp samt 50+ privata aktörer.	Boplats Syd är en kommunal bostadsförmedling som ägs av Malmö stad. Utbudet består både av kommunala och privatägda hyreslägenheter i flera av Skånes kommuner.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Vid en genomgång av situationen i landets övriga kommuner framgår det att det är ovanligt med kommunala samarbeten för bostadsköer. Med bostadskö avses en kö där de anslutna fastighetsägarna accepterar ett gemensamt system för fördelning. Det är betydligt vanligare med hemsidor och samarbeten som listar lediga bostäder. Boplats Sverige är en stor aktör på den marknaden.

Exempel på mer långtgående mellankommunala samarbeten är t.ex. Bostadsförmedlingen i Stockholm AB som utöver ett stort antal privata hyresvärdar även samlar flera kommunala fastighetsbolag i regionen i ett gemensamt kösystem. En annan variant är Boplats Göteborg vilken utöver att vara Göteborgs kommuns bostadskö även fungerar som en gemensam plattform för hyresvärdar i Göteborgsregionen. För dessa andra hyresvärdar (privat sektor och kommunala) gäller deras egna köregler.

S. UTBILDNING

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Nedanstående redogörelse över samverkan inom utbildningsområdet är inte komplett, då det finns ett flertal olika nätverk som inte täcks in här, men detta ger ändå en överblick över situationen. Inom gymnasieområdet leder kommunförbundet Skåne den samverkan som finns. Förvaltningschefer träffas relativt regelbundet. Inom mer specifika områden som utbildning av särskolepersonal och modersmålsundervisning existeras en hel del samverkan, men endast med en begränsad andel av MalmöLundregionens kommuner.

Tabell 19. Utbildning

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Gymnasie-samverkan i Skåne	Samtliga kommuner i en större grupp, men även MalmöLundregionens kommuner separat.	Omfattande samverkan. Samverkansarbetet utgår från arbetet i kommunförbundets politiska styrgrupp och en tjänstemannagrupp bestående av förvaltningschefer eller motsvarande. Leds av kommunförbundet Skåne.
Annebro	Kävlinge , Landskrona	Annebro rektorsområde innefattar två skolor, Annelövs skola (Landskrona) och Dösjebro skola (Kävlinge). Båda skolorna bildar ett rektorsområde med ett nytt namn Annebro, där båda kommunerna tar ett politiskt ansvar.
Modersmålsundervisning	Kävlinge, Lomma	
SFI	Lomma, Lund, Staffanstorp Eslöv, Höör	Lomma och Staffanstorp köper SFI-tjänster av Lund. Höör köper av Eslöv.
Regional plattform för yrkes-SFI	Region Skåne, Länsstyrelsen i Skåne, Malmö Stad , Arbetsförmedlingen, Kommunförbundet Skåne m.fl.	Utvecklingsprojekt har påbörjats (2015) med fokus på att utveckla en regional plattform för yrkes-sfi i Skåne.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

I övriga Skåne bedriver till exempel Bromölla SFI-verksamhet i ett kommunalförbund tillsammans med Sölvesborg i Blekinge län. Sedan januari 2008 har Simrishamns kommun, Ystads kommun och Forum Ystad ett samarbete för den som har behov av utbildning och kompetensutveckling. Forum Ystad ansvarar för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning samt svenska för invandrare och erbjuder ett stort utbud av kurser, profilkurser och uppdragsutbildningar m.m.

Gemensam gymnasienämnd finns till exempel hos Karlstad och Hammarö kommuner, samt i Mora, Orsa och Älvdalen kommuner. Vid en genomgång av tillgänglig information visar det sig att gemensamma gymnasienämnder är en relativt ovanlig förekomst i kommunsverige. Däremot finns det omfattande samverkan i gymnasiefrågor, där det i likhet med i Skåne möjliggörs fritt sök inom större geografiska områden än den egna kommunen.

T. SÄRSKOLA

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Både gymnasie- och grundsärskola i kommunal regi finns i Eslöv, Lund, Malmö och Trelleborg. I Höör och Vellinge finns grundsärskola. Svedala och Trelleborg har ett samarbetsavtal som innebär att elever som tillhör grundsärskolan kan välja mellan att gå i Svedala eller Trelleborg.

För Burlöv, Kävlinge, Lomma och Staffanstorps tillhandahåller Lunds kommun undervisning i grundsärskola. Samarbetsavtalet gäller även för gymnasiesärskola, men som för gymnasiesärskolan som helhet finns det även möjlighet att välja gymnasieskolor på andra orter. Gymnasiesärskolan i Sverige är fyraårig och frivillig. I MalmöLundregionen finns flera gymnasiesärskolor dit elever från hela landet söker sig. T.ex. friskolan Hvilan i Staffanstorp med inriktning naturbruk/trädgård och Linéaskolan i Höörs kommun.

Ett flertal av MalmöLundregionens kommuner samverkar även med utbildning av sarskolepersonal.

Tabell 20. Särskola

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Samverkansavtal kring särskolan	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Lund, Staffanstorp	Samverkansavtal där Lunds kommun tillhandahåller både den obligatoriska särskolan och den frivilliga gymnasiesärskolan.
Samverkansavtal kring särskolan	Svedala, Trelleborg	Elever som tillhör grundsärskolan kan välja mellan att gå i Svedala eller Trelleborg.
Utbildning av sarskolepersonal	Eslöv, Hörby, Höör, Klippan, Kävlinge, Lomma, Svedala, Åstorp, Ängelholm	

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Inom grundsärskolan är det vanligt att små kommuner samverkar med varandra, eller med en närliggande större kommun. Det faller sig naturligt då det finns för få elever i små kommuner för att bedriva verksamhet i egen regi. Några exempel är Orsa och Mora kommuner, samt Jönköping (som tillhandahåller undervisning för sina mindre grannkommuner i likhet med Lunds modell).

Vad gäller gymnasiesärskolan ingår den i det generella gymnasiesamarbetet i Skåne. Ett liknande system finns t.ex. i Göteborgsregionen (GR) där 13 kommuner har ett samverkansavtal för gymnasiesärskolan.

U. BIBLIOTEK

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Inom MalmöLundregionen har 5YES-kommunerna ett biblioteks nätverk. Ett mer utvecklat samarbete mellan flera av MalmöLundregionens kommuner har varit aktuellt under en längre tid.

Det finns inga krav på folkbokföring i den kommun där biblioteket är beläget. Därmed kan biblioteksverksamheten ur ett låntagarperspektiv betraktas som helt gränsöverskridande.

Tabell 21. BIBLIOTEK

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
5YES biblioteks-nätverk	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala	5YES biblioteks nätverk i vilket cheferna ses med jämna mellanrum. Kävlinge har samarbete med Staffanstorp kring biblioteksdatasytem. Större samarbete med fler kommuner under utveckling.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Bibliotekssamverkan är mycket utbredd i Sverige.

I MalmöLundregionens absoluta närhet finns det samarbete som innebär att Familjen Helsingborgs elva kommuner delar mediekatalog och gemensamt låntagarregister. Syftet med samarbetet är att biblioteksbesökarna ska kunna söka och låna från bibliotekens samlade utbud av information och medier och det ska fungera likadant oavsett var man bor i någon av kommunerna. Låneregler och avgifter har därför också samordnats.

Ett annat exempel är Västmanland och Örebro län. Där finns ett utvecklat samarbete över länsgränsen som innebär att låntagare kan lämna sina lån på valfritt bibliotek som sen skickar vidare. Medierna blir avregistrerade när de kommer till det bibliotek där de först lånades. Biblioteken inom länet tar inte betalt från varandra, varken för själva lånen eller kostnader vid förseningar eller om böcker förkommer. Ett delregionalt exempel är Bibliotekssamverkan i Västerbottens inland, där kommunbiblioteken i Dorotea, Lycksele, Malå, Norsjö, Sorsele, Storuman, Vilhelmina och Åsele samarbetar genom gemensam fortbildning, mediearbete, transporter och gemensamt utbud, tillgängligt för alla invånare i Västerbottens inland.

V. MILJÖ OCH HÄLSA

Lägesbeskrivning MalmöLundregionen

Inom miljö- och hälsoområdet varierar nivån på samverkan. Dels finns det nationella och regionala samarbeten där MalmöLundregionens kommuner är medlemmar, dels finns det mer lokala initiativ, t.ex. de samarbeten som bedrivs inom 5YES med exempelvis samverkan med livsmedelskontroll och en miljö- och hälsoskyddsgrupp.

Tabell 22. Miljö och hälsa

Namn	Deltagande parter	Beskrivning
Miljö- och hälsoskyddsgrupp	Kävlinge, Lomma, Staffanstorp, Svedala	
Livsmedelskontroll	Burlöv, Kävlinge, Lomma, Svedala	
Klimatkommunerna	Lund, Malmö, Vellinge, samt 32 ytterligare medlemmar	Stödjer kommuner som vill arbeta med klimatfrågan och är en pådrivande aktör för det nationella klimatarbetet genom att lyfta fram vilka möjligheter, hinder och drivkrafter som har betydelse för arbetsresultat.
Skånes miljö- och hälsoskyddsförbund	Skånes samtliga miljönämnder och kommunalförbund inom miljöområdet, Länsstyrelsen i Skåne län, Region Skåne, Kommunförbundet Skåne	Ideell förening. Har som ändamål att främja det skånska miljöarbetet och en god livsmiljö.

Exempel på samverkan i övriga Sverige

Flertalet andra kommuner har valt att ha en långtgående samverkan inom miljö och hälsa. SKL har gjort en sammanställning som listar mellankommunal samverkan inom miljö- och byggområdet (2014)¹⁵. Sammanställningen är lång. Det som utmärker sig i en jämförelse mellan de olika gemensamma nämnderna och andra samverkansformer, är att främst små kommuner samverkar. Tranemo och Ulricehamn. Askersund, Laxå och Lekeberg. Bengtsfors, Dals-Eds, Färgelanda och Mellerud. Och så vidare. De största (befolkningsmässigt) kommunerna som samverkar med en gemensam nämnd är Haninge (Södertörns miljö och hälsoskyddsförbund) samt Täby (Södra Roslagens miljö- och hälsoskyddsnämnd).

Exempel på skånsk samverkan är Ystad-Österlenregionens miljöförbund där Simrishamn, Tomelilla och Ystad är medlemmar. De är verksamma inom områdena livsmedel, miljö- och hälsoskydd. Förbundet arbetar till största delen med myndighetsutövning, vilket innebär att de utför de uppgifter som kommunerna enligt lag är skyldiga att utföra inom ovanstående områden.

¹⁵ SKL, Vägar till samarbete, s. 43-48

X. EXEMPEL PÅ ÖVRIG SAMVERKAN

Rapporten beskriver inte all samverkan som sker. Nedanstående är ett antal exempel på samverkan som inte tas upp. Anledningen till att de lämnas ute har olika orsaker. Vissa har främst en kollegial funktion. Andra utelämnas då samverkan är väldigt begränsad, eller har en lös sammansättning. I ett fåtal fall har inte tillräckligt information kunnat inhämtas.

- Nätverk för kultursamordnare
- Nätverk för sjukgymnaster, arbetsterapeuter
- Kvalitetssamordnarnätverk
- Utbildningssamordnare
- Hemrehabnätverk
- Socialcheferåd och Socialchefsnätverk
- Hjälpmedel
- Tillståndsfrågor
- Äldreomsorg
- MAS-nätverk
- Sjukvård

Dessutom finns det ett stort antal samarbeten som har en kollegial grund, eller som är mer lösligt sammansatta. Det finns dessutom ett stort antal samarbeten som faller utanför rapportens avgränsningar då de leds av annan huvudman. T.ex. samarbeten som drivs av Region Skåne och Länsstyrelsen. Se mer om avgränsningar i inledningen.